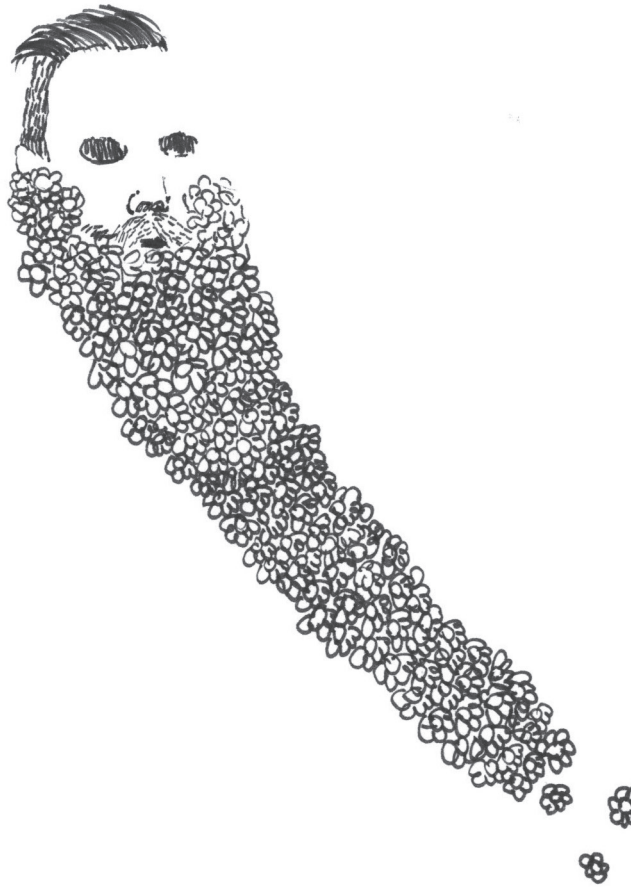

Ši knyga – literatūros kūrinys. Visi jos veikėjai yra fiktyvūs, bet koks panašumas į tikrus asmenis, gyvus ar mirusius, grynai atsitiktinis.

PIRMA *dalis*

Vasara baigiasi lietingą rugpjūčio trečiadienį. Nebegaliu pasakyti, kokia tai diena. Apniukusi, vėsi, vieniša, beprotiška. Su Dmitrijumi kalbamės skaipu, jis atsisako susitikti, nes nenori niekur eiti, aš supykstu, išjungiu pokalbį, įniršęs parašau vieną, paskui antrą žinutę. Mano žodžiai kandūs, esu sarkazmo meistras. „Viso gero, komedija pasibaigė.“ Kai per valandą negaunu jokio atsakymo, suima dar didesnis siutas. Ir kitą žinučių seriją palydi tyla.

11

Toliau diena primena Pedro Almodóvaro filmo „Moterys ties nervų krizės riba“ (1988) ištraukas. Filmavimo kamera lėtai juda mano šviesiomis grindimis, ant jų – miegantis vyras raudonais marškiniais, šalia jo pusiau nugerta baltojo vyno taurė ir kelios tabletės. Ant grindų mėtosi paklodės, knygos, kojinės, tušti popieriaus lapai. Groja ispaniška muzika, bet vyras jos negirdi – stiprus migdomųjų ir vyno mišinys jį kaip reikiant atjungė. Lola Beltrán gailiai murkia: „Aš tokia nelaiminga, / nes tu nebemyli manęs. / Kodėl turėčiau stengtis pakeisti tavo sprendimą? / Būk

laimingas, mano brangusis! / Niekada nepamiršiu tavo meilės...“
Nubudęs vyras išjungia radiją ir kartoja: prisimenu kiekvieną kartą, kai tu prisipažinai mylįs mane. Gyvenimas be tavęs nieko nereiškia. Kiek vyrų turėsiu įsimylėti, kol pamiršiu tave? Dar kartą pakartok, kad mane tebemyli.

Vyras laukia skambučio, bet nesulaukia. Tuščia telefoninių pranešimų dėžutė. Jokių naujų elektroninio pašto žinučių. Svirduliuodamas atsikelia, pasiima didelį celofaninį maišą ir ima krauti likusius Dmitrijaus daiktus: baltus apatinius, juodas kojines, languotus marškinius, kūno losjoną, kompiuterio laidus, dantų šepetuką. Kiekvienas daiktas primena jį. Norėčiau jį nužudyti, nors vienintelis jo nusikaltimas – kad buvo trumpai mane įsimylėjęs. Vyras išeina į balkoną, išmeta maišą ir verkia. Pro šalį skubanti moteris stabteli ir pakelia akis į verkiantį vyrą. Jei tai būtų filmas, dvi ašaros užtikštų moteriai ant skruosto.

12

Rašyti laiškus, į kuriuos nebus atsakymo, juokinga. Įsimylėjimas truko tik vienuolika savaitžių. Gedėjimas tęsis aštuonerius metus. Kamera priartėja prie vyro lūpų, kurios repetuoja La Lupès dainą „Tikras teatras“ iš to paties Almodóvaro filmo. Čaižus liūdnas balsas: „Tu apgaulingai apsimeti, kad tau skauda, / bet negaišk laiko vaidindamas. / Mintinai žinau šį vaidinimą. / Melagio vaidmuo kaip tik tau. / Po visko, kas atsitiko, atrodo, / kad tu būtent toks ir esi. / Mane apakino tavo aistringi bučiniai, / nors tu šaltakraujiškai melavai. / Bet uždanga nusileido: / Teatras, tikras teatras – / Tai tau labiausiai sekasi – / meistriškai surepetuotas melas...“

Pasibaigusi Vilniaus vasara. Kiemuose besimėtančios alaus skardinės, vaikinai berankoviais marškinėliais, su kokakolos bute-

lais sėdintys ant Vokiečių gatvės suolų, pro šalį skuba rūkančios moterys liulančiomis krūtimis, jų kvepalai sunkūs kaip tropikų vaisiai, angliškai kalbantys prakaituoti turistai, ieškantys keptos žuvies ir alaus, įnirtingai signalizuojantys ir besikeikiantys dviratininkai, automobilių spūstis, plikai skustas pusnuogis gėjus, kalbantis telefonu, ant jo nugaros – didelė penio tatuiruotė ir užrašas: „Čiulpk bybį!“; ir aš, suspaudęs rankoje negyvą mobilųjį.

Dabar išsiskyrimai labai panašūs: keiksmožodžiai telefono žinutėse, įžeidinėjimai skaipu, užblokavimas feisbuke ir instagrame. Išmaniausiems interneto vartotojams – dar ir „Tumblr“. Dmitrijus labai įžeidus, o mano gebėjimas įskaudinti nepralenkiamas. Užtenka trijų žinučių, kad jis nustotų su manimi kalbėtis. Ir jokie virtualūs atsiprašymai, maldavimai, ašaros, šliaužiojimas keliais, dovanos, Dmitrijaus persekiojimas Vilniaus gatvėse nepadeda. Tačiau su išsiskyrimais taikomasi skirtingai.

13

Dmitrijui buvau padovanojęs sidabrinį „Panther“ dviratį. Kai išsiskyrėme, atidavė jį mano pusseserei Monai. Parmyniau dviračiu į centrą iš Antakalnio. Dmitrijus vis dar neatsakinėjo į mano žinutes – vasaros pabaigos tylą. Beprotiškas planas: nunešti dviratį į jo mamos butą ir palikti. Dmitrijus gyvena Konstitucijos prospekte, monolitiniame sovietiniame daugiaaukštyje, kurį dabar apsupę stikliniai dangoraižiai. Butas tryliktame aukšte. Liftas neveikia, mano draugas Edmundas velka dviratį į viršų, mes su jo žmona trypčiojame namo prieangyje. Duris atidaro Dmitrijaus motina, Edmundas įbruka jai dviratį, pasako, kad Dmitrijus buvo pamiršęs jį pas pažįstamą, ir pasileidžia laiptais žemyn. Motina nespėja pasakyti *spasibo**, jos didelės iškilios akys išsiplečia iš nuostabos. Sparčiu žingsniu tolstame Konstitucijos prospektu link Baltojo tilto.

* Ačiū. (Rus.)

Išsiskyrimas su Dmitrijumi – viena iš mane baudžiančių nesėkmių, kurią lydi ne tik nusivylimas, neviltis, pyktis, bet ir galimybė pasijuokti iš toksiško dabarties pozityvumo. Kai skausmą numalšinu raminamaisiais ir vynu, anarchistiškai džiūgauju, kad pripažinęs praradimą nepuolu pasakoti savo istorijos kaip tragedijos. Man ji labiau primena komediją, romansą, kartais net satyrą. Visi įvykiai – svarbūs, nes jie ne tik stumia mano istoriją priekin, bet ir verčia mane suprasti, kas yra meilė, seksas, kontaktas, intymumas, netikėtumas, erotika, svetimo vyro kūnas, malonumas, tikslas, judėjimas, užsimiršimas.

Atsibusti taip, kaip nubunda Christopherio Isherwoodo romano „Vienišas vyras“ (1964) herojus Džordžas, autoavarijoje prardęs savo partnerį. Tie, kurie neskaitė romano, prisimena dizainerio Tomo Fordo filmą tuo pačiu pavadinimu. Gulėti ir nepažinti savęs. Paliesti veidą, kuris atrodo visiškai svetimas. Rytas, namai, tačiau mano pirštai ant kaktos – ne mano. Svetimas alsavimas. Bet aš esu dabar ir čia. Ir man reikia keltis į darbą.

15

Man trisdešimt ketveri. Esu keistas, sunkaus charakterio, mandagus, nepaklusnus, daug kam abejingas, maištingas, išnykstantis ir vėl atsirandantis (kartais į draugų skambučius neatsiliepiu kelias savaites), skandinantis pyktį savyje, nusiviliantis ir nuviliantis. Mano geriausias draugas Rudolfas vadina mane tai iš vandens išnyrančia, tai vėl į jį nugrimzdančia šmėkla. Mano būdo žmonės – kaip iš anksto nuspėjamos katastrofos.

Būti vyru ir gėjumi – menka puota, kurioje dalyvauju tik aš pats. Kai man sukako dvidešimt aštuoneri, galutinai supratau, kad seksualiai mane traukia vyrai. Prieš tai mano meilųjų ir meilužių

sąrašė buvo tik moterys, visos vyresnės bent trejais ar ketveriais metais. Pirmoji – ištekėjusi, netikėtai pastojusi nuo manęs, kai buvau aštuoniolikos. Eglės skambutis man į namus: „Tu tikras vyras...“ – „Ką tai reiškia?“ – „Aš nėščia, bet nesijaudink, viską sutvarkysiu pati.“ Po to ji dar pusmetį mane persekiojo maldaudama susitikti. Jos vyras gyveno Kaune, ji dirbo Kultūros ministerijoje Vilniuje. Po butą Naugarduko gatvėje, kuri man padovanojo tėvai, ji lakstydavo nuoga klykdama apie neištikimą vyrą ir nepaklusnų trejų metų sūnų. Paskui buvo Margarita, kuri mėgo dulkintis tik gerokai išgėrusi. Išmaukusi porą „Mimozų“, pigaus šampano ir apelsinų sulčių kokteilių, ji jodinėjo ant manęs nešvankiai keikdamasi: „Tu nususeš kuily, ar gali smarkiau!“ Išsiskyrėme jai emigravus į Angliją. Dar – Daiva, su kuria seksas buvo geriausias. Man labai patiko oralinis, galėjau ilgai ir kantriai laišyti, švelniai kandžioti, pirštais liesti jos didelį klitorį. Ji ištekėjo už turtingo verslininko ir išsikraustė į Klaipėdą. Dar Ilona, Rima ir Vilija.

Po paskutinio išsiskyrimo užsirašiau į privačią kliniką pas terapeutę. Ji iš karto man nepatiko. Anksčiau esu keletą sykių buvęs pats psichiatres antidepresantų. Metus gėriau vaistą pavadinimu „Trittico retard“, bet jis man visai nepadėjo: jokios cheminės reakcijos, tik sutrikęs virškinimas, didžiulis apetitas, priaugtas svoris. Nors kalbėti nemėgstu, pasakoju terapeutei apie tai, kad fantazuuju apie vyrus, kartais pasižiūriu gėjų pornografijos, nors santykių su vyru dar nesu turėjęs. Kai ji paklausia manęs, kas man svarbu gyvenime, pradedu verkti. Žiūrėdamas į laikrodį virš terapeutės galvos, matau, kad nesustodamas verkiu daugiau nei dvidešimt minučių. „Tai gal jūs gėjus?“ – klausia ji. „Nežinau kol kas...“ – „Mūsų sesija baigta“, – sako terapeutė. Labai trumpa drėgna valanda. Gerai, kad servetėlės nemokamos. Pro akinius vio-

letiniais rėmeliais terapeutė dėbteli į mane ir ištaria: „Jums reiktų mažiausiai dvejų ar trejų metų terapijos. Aš jums netinku, bet siūlyčiau užsirašyti pas gydytoją Arnoldą Leknicką.“ – „Gerai, pagalvosiu“, – sumurmu aiškiai suvokdamas, kad pas Leknicką neisiu. Heteroseksualūs vidutinio amžiaus psichiatrai vargu ar gali man padėti.

Dar pamiršau pridėti, kad daug draugų vyrų neturiu, geriausių atveju keturis, ir tik vienas iš jų – gėjus. Tai tie, su kuriais pasikalbu ar susitinku bent kartą per mėnesį. Tiesa, kelios iš mano mylėtų moterų liko bičiulėmis, paskambina gimtadienio proga, pasveikina su Naujaisiais metais. Nemoku palaikyti ilgalaikių santykių, nes būna laikotarpių, kai žmonės man pasidaro nebeįdomūs. Geriausi draugai tai supranta ir į mano gyvenimą per daug nesiveržia. Kartais pagalvoju, kad visa tai dėl labai žemos mano savivertės ir nesugebėjimo atsiverti. Baimė būti pažemintam ir sužeistam stipresnė už norą būti išgirstam ir išklausytam. Retai skundžiuosi draugams, nes nenoriu apkrauti jų savo nevilimi, desperacija, pykčiu ir kitomis neigiamomis emocijomis. Nepasakoju jiems jokių šokiruojančių savo gyvenimo detalių. Tai, ką noriu pasakyti kitiems, rašau kompiuteriniame dienoraštyje, kurį esu pavadinęs „Meilės memuarais“.

Esu pesimistas. Ilgai maniau, kad optimizmas – naiviųjų narkotikas. Paskui suvokiau, kad dažnai jis – tik paprasčiausias priespaudos įrankis. Kaip yra rašiusi amerikietė Barbara Ehrenreich (2009, p. 388–389), nors esame įsitikinę, kad tironai mus valdo padedami baimės (slaptoji policija, kankinimas, kalinimas, trėmimas), negailėstingiausi autoritariniai režimai reikalauja iš savo gyventojų nuolatinio optimizmo ir džiaugsmo. „Mąstyk pozityviai“, – feisbuke mane vilioja žinomos koučingo žvaigždės. „Užsirašyk į mano kursą „Kaip pakeisti gyvenimą?“ – kvietimas

įkrenta į mano elektroninio pašto dėžutę. Kam tie tironai, kai visa dabartinė kapitalistinė kultūra kviečia džiaugtis ir optimistiškai šokinėti į viršų po kiekvienos sunkiai išgyventos dienos.

Net ir tada, kai apdujęs nuo antidepresantų visą dieną guli juodo metalo lovoje su juodu šilkinio apklotu, kai žaliuzės tvirtai užtrauktos, o mano nerimas, apgaubiantis miegamąjį, įsilieja į naujai perdažytus radiatorius ir gelsvas medines duris, net ir tada svajoju, kad man pavyks nugalėti save, kad išsikapanosiu, kad mano traukinys nenulėks nuo bėgių.

Atpažinti save sunkiausia. Išsilaisvini tada, kai supranti ne tai, kas tu esi, bet kuo norėtum būti. Nekenčiu savęs, dažnai kartoju sau. Bet ši neapykanta – mano istorijos dalis. Aš – fantazmas, netikro asmens dirbinys, kurio venomis teka ne kraujas, bet bjaurėjimasis savimi.

18

Draugai kaltina mane cinizmu. Kodėl ciniškai kalbi apie save? Kodėl neskambini man, cinike?! Ar tu vis dar vienas? Kur išbarstei savo užuojautą?

Taip, esu cinikas, ciniškas romantikas, depresyvus realistas. Bet nesu išskirtinis. Sociologės Evos Illouz manymu, cinizmas – šiuolaikinėse kapitalistinėse visuomenėse vyraujanti jausmų struktūra (Illouz 2007, p. 89). Ji ne tik verčia mane šaipytis iš paties savęs, bet ir prisiversti daryti tai, kas rizikinga. Ciniškumą pateisina rizikos prievarta. Rizikuoju užsikrėsti savo pažįstamų priekaištais, bet numoju ranka: kol jūs svarstote apie mano cinizmą, aš masturbuojuosi savo buto darbo kambaryje atsainiai žiūrėdamas meniškai pornografinį Bruce'o LaBruce'o filmą „Avietinis Reichas“ (*The Raspberry Reich*, 2004). Peniai ir automatai, terorizmas ir homoseksualumas, seksologas Williamas Reichas ir vartotojų visuomenė, revoliucionierius Che Guevara ir bankų apiplėšimas: „Revoliucija yra mano partneris!“, „Dulkink

mane revoliucijos labai!“, „Iš miegamųjų į gatves!“ Ciniškai nusišypsau išgirdęs šūkį: „Masturbacija yra kontrrevoliucinis veiks-
mas!“ Kaip ir orgazmas, kurią netrunku pasiekti.

Rašydamas apie Dmitrijų, paverčiau savo gyvenimą atvejo studija.* Ji panaši į Bendžamino Batono istoriją** : ji prasideda tuo, kuo turėjo baigtis. Atgal, atgal ir vėl atgal. Tačiau viskas kiek sudėtingiau: meilė, kurią visada įsivaizdavau, nesibaigė sulig paskutiniu meilės memuarų sakiniu. Ji kartojosi tada, kai užsiimdavau seksu su kitais vyrais, kai žiūrėdavau į savo kambaryje kabančias melsvas užuolaidas, o rytais gerdavau kavą iš aparato „Illusion“ („Iliuzija“). Juoda kava su šokoladu.

Istorija gali prasidėti Švedijoje, Stokholmo universitete. Čia atvažiavau keturiems mėnesiams. Sociologijos ir viešosios komunikacijos magistrantas, neturintis daug pareigų. Laisvas paukštis. Lankau paskaitas, žiūriu į nuobodžius profesorius. Mano butas studentų bendrabučio paskutiniame aukšte. Nuo kabineto, kuriame šešios darbo vietos užsieniečiams studen-

* Tai nuoroda į menininkės Chris Kraus romaną „Aš myliu Dicką“ (*I Love Dick*, 2006), kuriame ji narsto save kaip beviltiško įsimylėjimo atveį.

** Filmas „Keista Bendžamino Batono istorija“ (2008).

tams, – penkios minutės. Todėl ilgai sėdžiu prie kompiuterio ne tik ruošdamasis paskaitai, bet ir naršydamas po švedų pažinčių svetaines. Kalbuosi su nepažįstamaisiais – pusnuogiais švedais, kubiečiais, čiliečiais, rusais – Stokholmo gyventojais.

Dažnai tikrinu elektroninį paštą. Vieną dieną gaunu buvusio meilužio Huberto laišką. Jam palikau savo butą Naugarduko gatvėje, kad jį truputį paremontuotų. Išrinkau sienų spalvas. Koridoriui – ryškiai mėlyną, tokią esu matęs Meksikoje, miegamajam – oranžinę, svetainei – rausvą, o darbo kabinetui – geltoną. Hubertas nušlifuos ir nulakuos senas sovietmečio laikų grindis. Laiške jis pasakoja apie sutiktą vaikina, kurį vadina Apolonu. Plačiausi pečiai, kokius tiktai yra matęs, didžiuliai bicepsai, pilvo presas – kaip mano ažuolinis stalas. Hubertas įsimylėjęs, nors Apolonas suviliojamas nesiduoda, vis vedžioja jį už nosies. Bet Hubertas optimistiškai atkaklus. Didelės Apolono akys man primena rugiagėles Benaičių kaime, rašo jis. Gėlių ir alkoholio vaikas Hubertas gimęs kaime.

Pro kabineto langą žiūrėdamas į savo bendrabutį, mėginu įsivaizduoti Apoloną. Perkratinėju pažinčių svetainių nuotraukas. Gal jis panašus į šį liekną aukštaūgį švedą, ant kurio peties – didžiakrūtės merginos tatuiruotė? O gal jis – šis kultūrizmu užsiimantis šviesiaplaukis? Jo kaklas storesnis už mano kairiąją šlaunį. Reiks Huberto paprašyti, kad atsiųstų Apolono nuotrauką.

22 Išsiunčiu Hubertui ilgą ir painų laišką.

Labas, Hubertai,

įsimylėjimas ir meilė – visuomenės aprobuota aistrų ir troškimų zona. Ji nedraudžia tau murkdytis jausmų pertekliuje. Gali ir nuskęsti. Tačiau kai įsimylėjimas tampa beprotiškas ir nevaldomas, imi griauti save persekiodamas tuos, kurie nenori būti mylimi, kankindamasis dėl tu, kurie niekada nebus susigrąžinti. Jausmų pertekliaus logika: pats tampi šio pertekliaus įkaitu ir talpykla. Tada, kaip tvirtina meilės tyrinėtoja Laura Kipnis (Kipnis 2000, p. 43), įsikiša valstybė: privalai susitvardyti ir savo partneriui atseikėti tik tiek jausmų, kad jo neapnuodytum. Tu – vaistininkas, žinantis ir diagnozę, ir vaistų dozę. Kas per daug, tas nesveika. Paskui ilgi gydymosi mėnesiai. Todėl nesusirk, Hubertai!

Bet gali būti ir kitaip. Rinkdamasis meilės objektą, tavo geismas labai dažnai klysta. Tikiesi, kad tavo pasirinktasis užpildys tuštumą, pavers tave kitu, atskleis, kas iš tikrųjų esi. Tačiau meilė, į kurią sudėta tiek vilčių, pasirodo esanti tik klaida: nei tu, nei tuštuma ne-

prisipildo turinio. Tada imi suvokti, kad tavo jausmai – tik karčios piliulės, kad tau sunku orientuotis erdvėje ir laike. Ir kad pernelyg ilgai užsižiadei autoerotika, kurią kiti laiko nuobodžia striptizo atmaina: kai gatvėje nuo tavęs vienas po kito nukrenta rūbai, praeiviai pamiršta atsisukti. Niekam nebesvarbu.

Kaip žinoti, ar tavo geismas neapsiriko? Kartais manome, kad vertingos tik tos mūsų aistros, kurias patvirtina institucijos ir istorijos, mokančios mus gyventi. Mus gąsdina geismai, kurie prisirišta prie „netinkamų“ objektų (o netinkamais juos laiko institucijos ir visuomenėje paplitę pasakojimai apie tai, kas tikra ir teisinga). Vyru geisti vyro – blogai. Moteriai norėti dviejų moterų vienu metu pavojinga. Bet ar geismo objektų gali būti per daug? Ar aistra įsimylėti tai, kas nepatvirtinta, nelegalu, nesaugu ar net grėsminga, – nuosmukio ir degradavimo ženklas?

Perduok linkėjimų Apolonui. Bučiuoju.

24 Hubertas nebeatsako. Mano meilės filosofija – spjaudymas prieš vėją.

Hubertui visada visko reikėjo daug – meilės, vedusių vyrų, pinigų, alkoholio, rizikos. Jis buvo religingas. Turėjo sūnų. Kartu su savo draugu Vladimiru dulkindavo Nataliją Pakruojyje, kur pragyveno aštuoniolika metų. Jis nemėgo saugaus sekso. Tikėjo sėkme. Nuolat kartojo, kad senatvėje jį prižiūrės sūnus. Todėl gyventi šia diena jam – neišvengiama kaip ir mirtis.

Hubertui buvo sunku prisipažinti, kad jam patinka kieti heteroseksualūs darbininkai. Vienas jam buvo praskėlęs kaktą, kitas sulaužęs nosį. Gilūs Huberto randai man priminė įtrūkusius betoninius mano namo Naugarduko gatvėje laiptus. Lipdavau jais lyg kopčiau jo kaktą.

Hubertą supo ne vienas vedęs vyras. Su kai kuriais jis skrisdavo atostogauti į Turkiją ar Gruziją. Tik lėktuvui nusileidus Vilniuje, Hubertas turėdavo praslysti pro tuos vyrus sutinkančių žmonių akis. Santykiai su vedusiais vyrais – kaip rizikingas

nardymas Baltijos jūroje. Niekada nežinai, kokia povandeninė srovė tave pagaus ir kuo visa tai baigsis. Hubertas mokėjo nardyti. Kartais, kai girtas parsivesdavo nepažįstamą jaunuolį iš gėjų baro, o ryte nubusdavo tuščiam bute (vieną kartą jaunuolis išsinešė ir šaldytuvą), vedę vyrai sušėlpdavo: vienas nupirko televizorių, kitas – šaldytuvą, o trečias Gariūnuose išrinko Hubertui naujus rūbus.

Galvodamas apie Hubertą, svarstydavau apie tai, kad jis nepripažino geismų ir aistrų, egzistuojančių už tradicinio vyriškumo – vedusio pasiturinčio vyro – užribio. Gal jam atrodė, kad būti trečiam sunkiai paaiškinamuose santykiuose – saugi užuovėja? Meilužis, trumpam palikęs žmoną ir vaikus, visada užsuks pas jį su buteliu pigaus brendžio. Kai reiks, padovanos apatinių ir nusivėš į Graikiją. „Blogas randuotas berniukas“, – šypsodavosi Hubertas. Kodėl toks tapai?

26 Kamera juda gėlėtais kambario tapetais – senos aštuntojo dešimtmečio rožės, pilkšvas čiužinys ant grindų, šalia nudrengtas raudonas turkiškas kilimas, rudas rašomasis stalas prie lango. Chruščiovkės interjeras. Kamera priartėja prie nuogo vyro – aukšto, liekno, bet su vis labiau matomu pilvu. Žemyn – link jo siaurų klubų, apvalių, į pripūstus balionus panašių sėdmenų, didelių beplaukių sėklidžių. Rudi garbanoti gaktos plaukai, storas tamsus simetriškas penis, atspindintis kūno įdegį. Kamera trumpai stabteli, tada šokteli link vyro veido – ilgo rando ant kaktos, mažesnio – ant smakro. Vyras šypsosi plačiomis mėsingomis lūpomis, gelsvais nikotinu apsinešusiais dantimis.

Antras kadras: jaunesnis blyškaus kūno vyras guli ant nugaros, jo akys primerktos. Pirmasis vyras laiko prispaudęs jo rankas prie čiužinio. Blyškusis priešinasi mėgindamas išsilaisvinti. „Nebijok“, – šnibžda įdegęs vyras. Blyškusis maldauja: „Nesužalok manęs! Užsimauk prezervatyvą.“ Pirmasis vyras pakelia maldaujančiojo užpakalį ir visa jėga įeina į jį. Jaunesnis

vyras surinka iš nepakeliamo skausmo „Ištrauk savo bybį, kvaily! Man skauda!“ – „Pakentėk, pamatysi, kaip tau patiks“, – vis dar šypsosi įdegęs vyras. Tada jis demonstratyviai nusiima prezervatyvą ir vėl taikosi į jaunesniojo išangę. „Bliat, kaip malonu“, – šnibžda ritmingai judėdamas. Jo randuota kakta varva prakaitas.

Nauja kadruotė. Kamera priartėja ir nutolsta nuo vyro, gulinčio ant nugaros, veido. Jis nebesipriešina, tik klausosi kito vyro dejonijų. Visa, ką jis dabar mato, tėra suskilusios baltos lubos, voratinkliai ant šviestuvo palubėje, pelėsio pėdsakas lubų kampe. Jis užmerkia akis įsivaizduodamas, kad skausmas tuoj baigsis: jis atsikels, paėmęs peilį, kuriuo prieš pusvalandį įdegęs vyras pjaustė obuolių pyragą, išbraižys juo dar vieną randą – dabar ant skruosto. Jis negali suvokti, kodėl neatsilaikė prieš jį prievartaujantį vyrą ir kodėl vienintelis jo lakios vaizduotės kerštas – dar vienas randas. Jam norisi vemti.

27

Paskutinė scena: įdegęs vyras šūkteli iš malonumo ir visa jėga užvirsta ant blyškiojo vyro, iš kurio išangės lėtai teka tiršta pilkšva sėkla. Jis jaučia palengvėjimą, svirduliuodamas atsistoja, renka po kambarį išmėtytus rūbus. Žiūri į save, atsispindintį kambario lange be užuolaidų. Skubiai apsirengia ir bėga Kalvarijų gatvės link. Iš tolo girdi įdegusio vyro riksmą: „Palauk, argi tau nepatiko? Aš nenorėjau!“ Šlančiomis rankomis atidaroma sustojusio taksi duris. „Į Naugarduko gatvę“, – ištaria trūkinėjančiu balsu. Nors automobilyje groja rusiškas popsas, vyro galvoje skamba

tik Diamandos Galas žodžiai iš oratorijos „Maro mišios“ (*Plague Mass*, 1991): „Šiame name / nėra laiko užuojautai, / jame yra laiko tik išpažinčiai. / Mirties patale jie paklausė jo: / Ar tu prisipažįsti? / Ar tu prisipažįsti? / Taip, aš prisipažįstu. / Taip, aš prisipažįstu. / Taip, aš prisipažįstu. / Paskirk man sodomiją ar mirtį!“ Dainininkės balsas – žemas, stiprus, gergždžiantis, perpildytas įniršio, kaip ir taksi užpakalinėje sėdynėje susirietusio vyro. Taksistas veidrodėlyje stebi jį, angliškai šnibždantį paskutinę dainos eilutę: „Give me sodomy or give me death!“

Tą vasario vakarą susitinkame prie „Zaros“ parduotuvės. Spausdamas man ranką Hubertas plačiai šypsosi. Rankos sugrubusios, lauke minus dešimt, stovėti šalta. Aš apsirengęs tik plona odine striuke. Hubertas siūlo pas jį namie, Šnipiškėse, išgerti kavos. „Šiandien kečiau obuolių pyragą“, – sako. Jis neatrodo grėsmingas, nors kvietimą kavos aštuntą valandą vakaro gali perskaityti visaip. Amerikiečiams tai paprasčiausiai reiškia seksą. „Ar norėtum užsukti pas mane kavos ar arbatos?“ – mergina klausia George’o Constanzos, aptukusio plinkančio neurotiško vyro iš kultinio serialo „Seinfeldas“ (*Seinfeld*). George’as muistosi: „Man per vėlu vidurnaktį gerti kavą“, paskui ilgai kremtasi, kad nesuprato merginos užuominos. Draugai jį ramina: „Kartais kava tėra tik kava, o ne seksas. Yra žmonių, kurie naktį geria kavą.“ Nors nesu tas žmogus, įsėdame į autobusą, kelios stotelės, penkios minutės pėstute, blokiniis penkiaaukštis namas, medinės buto durys. „Gyvenu su kambarioku, bet šiandien jo nėra, išvažiavo pas savo mergą“, – aiškina man Hubertas.

Rūkome prie rausva languota staltiese užtiesto stalo kišenės dydžio virtuvėje. Hubertas pjausto obuolių pyragą, bet vietoj kavos iš spintelės ištraukia tekilos. „Nori kokteilio?“ – klausia. „Jei padarysi „Margaritos“, išgersiu“, – išpučiu dūmų kamuolį. „Margarita“ stipri, per mažai citrinų sulčių, bet su saldžiu pyragu gerti galima. Kai citrinų nebelieka, Hubertas tekilą pila į mangų ir apelsinų sulčių mišinį. „Mano mėgstamiausia mangų „Margarita“, – sakau rankose vis dar laikydamas cigaretę.

30 Nejučia apgirštu, klausausi Huberto pasakojimų apie tai, kaip iš nedidelio kaimo jį, aštuoniolikmetį, į Vilnių atsivežė vyresnis vyras, su kuriuo jis pragyveno dešimtmetį. Visas gėjiškas miestas buvęs šio vyro rankose: vakarėliai, egzotiškos kelionės, naujos pažintys, net atsitiktiniai seksualiniai partneriai. Išsiskyrė, kai vyras susirado jaunesnį. Paskui kelerius metus Hubertas draugavo su pavydžiu klaipėdiečiu: jų barniai kartais baigdavosi muštynėmis, randas ant jo kaktos – nuo sudužusio sovietinių durų stiklo. „Jis pats mane vežė į ligoninę, jau maniau, kad nukraujuosiu. Kai sugijau, priverčiau jį išsikraustyti“, – tokia trumpa rando istorija. „Tu man patinki“, – Hubertas glos-to man petį. Dar šliūkšteli mangų „Margaritos“ į taurę. Po ke-lių gurkšnių stebiu save tarsi pro kameros objektyvą: blyškaus kūno vyras, gulintis ant čiužinio kambaryje su apšiurusiais gė-lėtais tapetais. Huberto mėsingos lūpos – ant mano spenelių, bambos, penio. Užsimerkiu.

Šitaip prasidėjo mano daugiau nei metus trukęs meilės ryšys su Hubertu. Jis buvo pirmas mano vyras. Kai išsiskyrėme, likome pažįstami dar devynerius metus. Po prievartos epizodo ir mano

patirto šoko jis atsiprašinėjo, siuntinėjo man žinutes, nedavė ramybės tol, kol vėl susitikome. Gyvenome atskirai, nors kartais Hubertas nakvodavo pas mane, o aš dar dažniau – pas jį. Jis buvo patyrusi namų šeimininkė. Kiekvienąkart, kai vakare pas jį užsukdavau, vaišindavo mane sriuba, kotletais, kugeliu ar burokėlių mišraine. Ir seksas su juo buvo geras. Orgazmą pasiekdavau akimirksniu, net nepalietęs savo penio. Tai, matyt, padėjo užblokuoti pirmojo mūsų susitikimo įrašą.

Nors jis nuolat dievagojosi, kad mane myli, vis nugirsdavau apie jo paslydimus – vieną ar kitą slaptą meilužį. Pats prisipažino, kad negali atsiginti gerbėjų: „Tiesiog lipa man ant bybio, – juokėsi aprašinėdamas erotines scenas su „Drogo“ parduotuvės vadyninku ir poliglotu, kuris mokėjo šešiolika kalbų. – Bet man nepatiko jo kvapas... Tarsi uostyčiau formaliną, susimaišiusį su aštriu prakaitu... Bet esperanto jo lūpose skambėjo seksualiai“. – Huberto randas ant kaktos šypsojosi man labiau nei jo lūpos.

Ir išsiskyrėme labai netikėtai: paskutinį balandžio ketvirtadienį Hubertas sakėsi važiuojąs lankyti mamos Benaičių kaimė, žadėjo grįžti sekmadienį. Jei ne netikėtas Huberto brolio skambutis: „Labas, gal gali paskolinti pinigų?“ – nieko nebūčiau sužinojęs. „O Hubertas tau jų nepaliko?“ – „Ne, jis išvažiavo į Varšuvą su Mindaugu, žinai, tuo buvusiu ūkio viceministru... Sakė, jam pačiam reiks.“

Atblokuoti atmintį – panašiai, kaip surasti seniai pamestą telefoną. Parašau Hubertui trumpą žinutę, iškeikiu jį, kaip pavydus meilužis palinkiu jam sėkmės su viceministru, kuris dar kelis kartus šmėstels mano seksualinių nuotykių memuaruose. Su Hubertu liekame pažįstami. Jo mangų „Margaritos“ su kalakutienos kepsniais, jį nuolat persekiojantys vaikinai ir vyrai, kuriuos jis vadino moteriškais įvardžiais („Ji taip stengėsi sužavėti

mane!"; „O jos lova tokia plati, tilpome trise...“; „Susitikau jį „Soho“ klube, bet ryte nubudau tuščiame bute, net televizorius buvo išneštas...“), man tapo tikra Šnipiškių rajono legenda.

Kai gegužės mėnesį iš Stokholmo grįžau į Vilnių, mano butas buvo pietietišškai spalvotas. Nušlifuotos ir nulakuotos grindys kvėpėjo šviežiai nupjautais medžiais. Už lango ošė klevai, apšviesti niekaip nenudylandčios delčios. Vis dar negalėjau užmiršti klaidžiojimo po naktinį Stokholmą, keistų gėjų barų, kuriuose švedai šoko pagal eurovizinę muziką. „Tai mano gyvenimas, pasitrauk iš kelio, nes mano automobilis rieda per greitai...“ – aukštu balsu klykė Anna Bergendahl.

33

Pirmą sykį Dmitrijų-Apoloną pamačiau pro sporto salės langą. Trumpas žvilgsnis – lyg viso kūno sukrėtimas. Už lango stovi mano draugas Hubertas su Dmitrijumi. Hubertas ranka rodo į mane, darantį nugaros pratimus. Traukiu ilgą lyną krūtinės link. Dmitrijus šiek tiek prisimerkia, mirkčioja. Nešioja mažus akinius plonais rėmeliais. Jis žiūri į mane. Aš – į jį. Jis vėl – į mane. Keisto artumo atpažinimas. Šio atpažinimo akimirka. Tereikėjo tik jos. Hubertas pamojuoja, ir jie nueina.

Sociologai Pierre'as Bourdieu ir Eva Illouz (2007, p. 100) teigia, kad mūsų kūnai sukaupia socialinę patirtį, kuri kūnu ir perduodama. Todėl, pajutęs fizinį potraukį Dmitrijui, mano kūnas akimirksniu atkūrė socialinio artumo mechanizmą: jame iš karto atpažinau save. Kūnas – geriausias ir tikriausiai vienintelis būdas pažinti kitą žmogų ir pajusti jam potraukį. Todėl tik pasijuokiu iš tų, kurie man nuolat primena apie dvasingumą ir sielų giminystę.

Su Dmitrijumi susipažįstu vėliau, grįždamas iš sporto salės namo. Važiuoju pas Hubertą. Ten abu geria kavą ir valgo sumuštinis su olandišku sūriu. Kalbame apie Dmitrijaus medicinos studijas. Nors jis rusas, lietuviškai kalba be jokio akcento. Mane jaudina jo balsas: kaip ir aš, kalbėdamas Dmitrijus „pastato“ jį, tvirčiau tardamas priebalses. Dar labiau įaudrina jo akys – mėlynos, ryškios, pridengtos dideliais vokais. Jos šiek tiek primena mano mėgstamo aktoriaus Jake'o Gyllenhaalio akis. Tik Dmitrijaus veidas daug ryškesnių bruožų nei Jake'o.

34

Mūsų meilės objektas – kaip pažadas ar net pažadų, kuriems esame įsipareigoję, puokštė, rašo amerikietė Lauren Berlant (Berlant 2007, p. 33). Mylimieji – kaip neišpildyti pažadai, nors gali mylėti ne tik asmenis. Žodžiai, kvapai, knygos, garsai, medžiai – visi jie pritemdo nuolat į paširdžius duriantį vienatvės jausmą, nepalieka net tada, kai norisi tik nusizudyti, prižadina, kai tingiu keltis. Bet ar mylimieji nėra tik saldi romantinių dainų ir pasakojimų išišūlyta haliucinacija?

„Meilė – ir svaiginanti, ir kartu maniška, bet galų gale toksiška: besitęsiančios saviapgaulės pratybos“ (Kipnis 2003, p. 99). Trokšti jos, nors žinai, kad ji kaip narkotikas. Ir nori tikėti, kad

apgaudinėdamas save, apgaudinėji ir kitą: įsimylėjimas kaip verkiantis vaikas, kurį ką tik mušė mama; nuoskauda nusitrina, lieka tik raudoni diržo dryžiai ant nugaros ir sėdmenų. Skauda tik tiek, kiek sugebi įtikinti save, kad mylint neskauda.

Kas pažįsta mane, žino, jog man patinka prancūzų rašytojas Michelis Foucault. Kaip ir jis, iš pradžių studijavau filosofiją, paskui Foucault pasirinko psichiatriją, o aš – sociologiją. Jo didelės žaižaruojančios akys man šiek tiek primena Dmitrijaus akis. Seksualinis geidulys nėra kažkas natūralaus ar gamtiško, teigė Foucault. Veikiau tai kultūriškai ir istoriškai nulemtas būdas jausti, žavėtis, flirtuoti, įsimylėti, dulkintis, išsiskirti, kentėti. Tai veiksmų, pojūčių, patirties, žinojimo, kūno dalių samplaika, kuri paverčia mane tuo, kuo dabar esu, ir kartu skatina fantazuoti apie seksą. Šia samplaika matuoju visus pasisekusius ir nepasisekusius seksualinius susidūrimus.

36 Įsimylėjimas, meilės objektai, seksas dažniausiai be galo malonūs, nors kartais gali varginti. Kai kam atrodo, kad aprašinėti seksualinius nuotykius ir kartu ilgėtis prarasto meilės objekto – vulgaru. Daugybė knygų seksą yra pavertusios banalybe, tačiau seksualinės patirties banalumas nereiškia, kad ji visada nuspėjama, pasikartojanti ar begėdiška. Anaipol. Seksas neturi būti paslaptis, sako menkai žinomas prancūzų rašytojas Renauld Camus knygoje „Seksualiniai nuotyčiai: 25 susidūrimai“ (*Tricks: 25 encounters*, 1981). Detaliai aprašę savo seksualines manijas ir haliucinacijas, galime kalbėti apie kitus dalykus. Pavyzdžiui, skausmą arba išnaudojimą. Skaistuoliai ir dorovės sergėtojai privalo užsimerkti.

Jei kam reikia išsamesnio paaiškinimo: įvykiai, apie kuriuos čia pasakoju, nesutampa su vienakrypte laiko tėkme. Kūnas, seksualiniai susidūrimai, seksualumas, įsimylėjimas, geismas, nusi-vylimas – visa tai tampa alternatyviu gyvenimo laiku, įsispaudu-siu į pasipriešinimo zonas: į greit pamirštamus bučinius, penius,

sėdmenis, spenelius, spermą ant prakaituotų veidų, išsiskyrimus, prisilietimo malonumus griūvančiose chruščiovkėse, apleistuose sovietinio tipo daugiabučiuose, bežodžius atsisveikinimus, kurie atkartoja klaidžius emocijų labirintus. Aprašyti įvykiai – tai kontrpasakojimas, pažymintis gyvenimus, kurių nevaržo šeimės, dauginimosi, atsakomybės tautai, prisitaikymo prie tradicijų ir susitaikymo su jomis įpročiai.

Ar tai, kad kai kurie seksualiniai kontaktai su nepažįstamaisiais būna visiškai neoriginalūs arba tiesiog banalūs, liūdina ir nuvilia? Kartais pasišlykštėjimas savimi po šių susitikimų – tarsi spuogas, kurio ilgai negali atsikratyti. Kūnai, pamiršti akimirksniu, muiluota kempinė, kuria trinu savo lytinius organus, raudojo vyno gurkšnis, užgesinantis cigaretėmis atsiduodantį bučinį, suteptos paklodės, ilgai mirkstančios skalbimo mašinoje, košmarai apie pro atviras duris įsiveržiantį aptukusį vyrą, purvinas balandis, kurį nuogas veju nuo savo palangės – pasikartojanti kasdienybė. Tačiau ar nevertėtų branginti šio seksualinio banalumo?

38 Ko mane išmokė seksas su nepažįstamaisiais? Net tik nugalėti drovumą, nepasitikėjimą savo kūnu, baimę susitikti kitoki, bet ir sukurti trumpalaikį ryšį su žmogumi, kurio galbūt daugiau niekada gyvenime nesutiksiu. Jo balti apatiniai, purvinos panagės, plonos kaulėtos kojos, virpančios lūpos, nuskustos sėklidės, plaukuota nugara priverčia mane mąstyti apie tai, kas yra intymu, netikėta, sava ir svetima. Įsikūnijiu kitame asmenyje paliesdamas nepažįstamojo petį, atsukdamas jam sėdmenis, klausydamasis jo keiksmažodžių, kurdamas teoriją apie tai, kad tada, kai jis dulkina mane, jaučiuosi galingas, nes trumpam paaukuju savo savarankiškumą ir atsiduodu jo jėgai.

2014-iejį. Suomis su Brežnevo laikų avikailio kepure pasitinka mane Helsinkio traukinių stotyje. Didelis įdeges veidas. Sakė, kad jam keturiasdešimt šešeri, bet iš pažiūros – mažų mažiausiai penkiasdešimt penkeri metai. Kam svarbus amžius? Jis tik nuobodį chronologija, kurią verta praleisti. Įsėdęs į prabangų BMW automobilį, pastebiu, kad suomio veidas išvogotas randų.

„Ar nebijai šunų?“ – kažkodėl klausia jis. Ne, pats esu jų turėjęs. „Manieji – didžiuliai vilkšuniai, bet nebijok.“ – „Šunys mane myli... – sakau, – gal dėl to, kad esu kvailas ir geras.“ Ir negrėsmingas. Ir atsiduodantis. „Ar atsiduosi man?“ – Jis paplekšnoja man per šlaunį. Žinoma, juokiuosi, nors kol kas man neaišku, ką reiškia atsargūs suomio prisilietimai.

Mažame bute, kurio priemyje guli du rusvi vilkšuniai, suomis vaišina mane kroatišku vynu, kuris iš pradžių atrodo prėskas, paskui įgauna aitrų vyšnių poskonį. Visai neblogai, kažkas naujo ir netikėto. Suomis, kurio vardas Jukka, pasakoja apie savo buvusią žmoną ir dukras. „Sutariame puikiai, bet jos nieko apie mane nežino.“ Paskui Jukka prisimena savo gyvenimą Serbijoje: serbų vaikinams patiko jo dosnumas. Smagu būti „cukriniu tėveliu“ (angl. *sugar daddy*) neturtingoje šalyje. Cukrus išvelia į vaikinų plaukus, tirpdamas susilieja su prakaitu, nuogus sūriai salsvus kūnus apglėbia didelės gyslotos suomio rankos. Netrukus vienas jaunas serbas turėtų atvažiuoti į Helsinkį studijuoti.

Paskui suomis prisėda šalia ir ima mane glostyti. *I want to know you better**, – sako. Taip, glostydamas mano išblyškusį pilvą, tikrai pažinsi mane geriau, šypsaisi. Kai prieš susitikdami kalbėjomės internetu, Jukka ilgai svaičiojo apie draugystę, apie tai, kaip bus smagu tapti bičiuliais. Nors dabar, jusdamas jo rankas ant savo šlaunų, žinau, kad tai buvo tik įprastas kalbinis triukas – tokios draugystės baigiasi tada, kai rankos nustoja glostyti užpakalį, penį, krūtinę, pečius, kaklą, galvą.

„Einam į miegamąjį, – siūlo jis. – Šunys neturi matyti, ką mes darome.“ Miegamajame prisiglaudžiu prie jo minkšto kūno, nukarusio pilvo, išdžiūvusių kojų, jis glosto mane, bučiuoja kaklą,

* Noriu geriau tave pažinti. (Angl.)

ausis, krūtinę, kojas. *I want to fuck you**, – šnibžda. OK, tariau ir išsitraikiu visą reikmenų parduotuvę – nuo lubrikanto, prezervatyvų iki atpalaiduojančių kvepalų „Antplūdis“ (angl. *Rush*), angliškai vadinamų *poppers*. Gal jie padės man užsimiršti. Suomis pradeda dulkinti mane, bet monotoniškas jo judėjimas pirmyn ir atgal trunka ne daugiau nei penkias minutes. Gulėdamas ant pilvo ir klausydamasis jo šnopavimo, mąstau apie draugystę. Prisimenu Dmitrijaus akis ir Michelio Foucault mintis apie seksą. *I like your ass, I'm coming***, – švogždžia suomis. *Yeah, I like your cock****, – atsakau, žinodamas, kad ši draugystė baigėsi iškart po orgazmo. Gaila, kad jo nepasiekiau.

40

Draugiškasis Jukka parveža mane automobiliu iki namų ir atsisveikindamas sako: *Keep in touch!***** Keista, bet šią frazę abu ištariame vienu metu, tiesiog duetu: *keep in touch, keep in touch!* Deja, su juo daugiau niekada nesusitikome. Draugystė, užsimezgusi dėl trijų sekundžių orgazmo, buvo trumpa.

Būna, kad seksas, iš kurio tikiesi malonumo ir sukrėtimo, šių dalykų tau nesuteikia. Jis tik dar labiau priverčia tave apmąstyti savo tapatumo ribas, jų irimą, skaidymąsi, tarsi būtum didelė žuvis, uždaryta trilitriniam stiklainyje. Judėti beveik negali, bet nori nors kelioms minutėms užsimiršti, prarasti save. Todėl vis atsitrenki į slidų stiklainio langą nebesuvokdamas, ar tau malonus pats skausmas, ar vis dar viliesi, kad malonumas sudrebins tave kaip elektrošokas.

* Noriu pisti tave. (Angl.)

** Man patinka tavo užpaklis, aš tuoj užbaigsiu. (Angl.)

*** Taip, man patinka tavo bybis. (Angl.)

**** Palaikom ryši! (Angl.)